

**Total engineer - Nieuwbouw Campus Venlo
Fontys Hogeschool**

Nr. Algemene opmerking	
1	Nieuwe versies van Bijlage A1 t/m A3 toegevoegd. Gebruik deze versies voor uw Aanmelding.

Nr.	Documentnaam	Hoofdstuk-paraagraaf	Vraag	Antwoord Aanbestedende Dienst
1	Algemeen	TE team	Moet het TE team in de selectiefase al bekend zijn?	Ja, Gegadigde, al dan niet bestaande uit hoofd-/onderaannemers of combinanten, dient in de selectiefase te voldoen aan alle gestelde uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen zoals opgenomen in hoofdstuk 7 van de Selectieleidraad. In paragraaf 5.3.2. zijn de randvoorwaarden hieromtrent omschreven. Om te voldoen aan de geschiktheidseisen dienen alle partijen waarop de inschrijver een beroep doet op derden ook daadwerkelijk ingezet te worden voor inschrijving in de gunningsfase en de uitvoering. Conform hoofdstuk 8, Selectiecriteria S1, dient Gegadigde haar organisatie te beschrijven waarmee zij aan deze selectieprocedure deelneemt en waarmee zij voornemens is de opdracht uit te voeren. Hierbij wordt inzicht gevraagd in de betrokken organisaties en hun rol binnen de opdracht. De personele invulling van het team hoeft in de selectiefase nog niet op naam bekend te zijn, maar mag wel.
2	Bijlage A1 Geschiktheidseis K1	Bijlage A1 Referentie kerncompetenties.	Kunt u nader toelichten wat u bedoelt met 'opdrachtwaarde totale opdracht' en 'opdrachtwaarde voor inschrijvers'? Zijn dat de bouwkosten resp. het honorarium?	De bijlagen A1 t/m A3 zijn aangepast. De waarde in Euro's heeft op K1 en K2 geen betrekking. Gebruik de meest recente versie van deze bijlagen voor uw aanmelding. Zie ook de algemene opmerking.
3	DNR2025	DNR 2025 afwijkingen	Kunt u de voorgenomen (concept)afwijkingen op de DNR 2025 reeds in deze fase beschikbaar stellen?	Nee, dit wordt in de gunningsfase ter beschikking gesteld.
4	Selectieleidraad	3.1.2. Omvang en scope van de opdracht	In de leidraad wordt aangegeven dat in de variantenstudie minimaal een variant met één bouwvolume en een variant met twee bouwvolumes dient te worden onderzocht en uitgewerkt. Kunt u bevestigen of de variantenstudie zich dient te beperken tot deze twee varianten, of dat aanvullend meerdere varianten worden verwacht? Indien meerdere varianten worden verwacht, kunt u aangeven hoeveel varianten minimaal worden verlangd en tot welk detailniveau deze dienen te worden uitgewerkt?	Er worden in totaal drie varianten verwacht, waarvan minimaal één met één bouwvolume en één met twee bouwvolumes. Het staat de Total engineer vrij om zelf de derde variant te kiezen, bestaande uit één, twee, of meerdere bouwvolumes. Het detailniveau wordt aangegeven in de gunningsleidraad voor de gunningsfase.
5	Selectieleidraad	3.1.6 Financiële uitgangspunten	Kunt u, omdat u in deze fase van gegadigden vraagt dat zij bevestigen te kunnen voldoen aan de gestelde verzekeringseisen, nu al een indicatie geven van het taakstellend realisatiebudget?	Nee, een indicatie van het taakstellend realisatiebudget wordt gegeven in de gunningsfase.
6	Selectieleidraad	4.3.3. Gunningcriteria	Kunt u de in de gunningsfase verwachte prijs-kwaliteit verhouding aangeven?	De exacte prijs-kwaliteitverhouding wordt vastgesteld in de gunningsfase. Vooralsnog wordt uitgegaan van een verhouding waarin kwaliteit zwaarder weegt ten opzichte van prijs.
7	Selectieleidraad	7.2.1. Eisen op het gebied van financiële en economische draagkracht	In paragraaf 7 is opgenomen dat Gegadigde verzekerd moet zijn tegen aansprakelijkheid met een dekking van minimaal € 10.000.000 per gebeurtenis en € 20.000.000 op jaarbasis, dan wel bereid moet zijn bij gunning een dergelijke verzekering af te sluiten. In de markt voor ontwerp- en adviesopdrachten liggen gebruikelijke verzekerde bedragen voor vergelijkbare opdrachten veelal aanzienlijk lager, ongeveer op het niveau van circa 1/10 van het hier gevraagde. Kunt u daarom overwegen deze eis neerwaarts aan te passen naar een meer gebruikelijk en proportioneel niveau, dan wel bevestigen dat het voldoende is indien Gegadigde bij gunning een projectspecifieke top-up afsluit tot een lager maar proportioneel passend bedrag voor deze opdracht?	Aanbestedende Dienst heeft uitgevraagd een Total engineer opdracht betreffende de integrale engineering, ontwerpuitwerking, advisering en technische coördinatie voor de realisatie van circa 12.800 m ² bvo nieuwbouw voor Campus Venlo. Voor Aanbestedende Dienst betreft de Total engineer één contractant die een ontwerpteam samenstelt bestaande uit minimaal de volgende disciplines: •Architect; •Architect interieur; •Architect landschap; •Ontwerpmanagement; •Constructeur; •Adviseur installaties; •Adviseur bouwfysica & brandveiligheid; •Adviseur duurzaamheid; •Kostenadviseur. De gevraagde verzekeringsdekking tegen aansprakelijkheid van €10mio per gebeurtenis is naar de mening van Aanbestedende Dienst niet ongebruikelijk of disproportioneel ten opzichte van de verwachte opdrachtwaarde en looptijd van de opdracht alsmede ten opzichte van het taakstellend realisatiebudget. En daarmee ook niet ten opzichte van door Aanbestedende Dienst te lijden schade in het geval van een substantiële tekortkoming in bijvoorbeeld constructeurswerkzaamheden. Niettemin is Aanbestedende Dienst bereid om de gevraagde verzekeringsdekking tegen aansprakelijkheid aan te passen tot: -een dekking van minimaal € 5.000.000,- per gebeurtenis met een maximum van € 10.000.000,- op jaarbasis voor wat betreft bedrijfsaansprakelijkheid (AVB); -een dekking van minimaal € 2.500.000,- per gebeurtenis met een maximum van € 5.000.000,- op jaarbasis voor wat betreft beroepsaansprakelijkheid (BAV). Aanbestedende Dienst merkt hierbij op dat het, zoals ook door enkele gegadigden aangegeven, mogelijk is om voor de gevraagde verzekeringsdekking een (aanvullende) projectspecifieke top-up verzekering af te sluiten. Waarbij het gegadigden uiteraard vrijstaat om de kosten daarvan in de inschrijfprijs op te nemen. Aanbestedende Dienst merkt hierbij tevens op dat de gevraagde verzekeringsdekking tevens bedoeld is voor tekortkomingen van onderliggende disciplines/onderaannemers.
8	Selectieleidraad	7.2.1. Eisen op het gebied van financiële en economische draagkracht	De gevraagde verzekeringsdekking is erg hoog voor ontwerpopdrachten, waardoor veel kleinere en middelgrote architectenbureaus zeer waarschijnlijk niet aan deze eis kunnen voldoen zonder een kostbare projectverzekering aan te vragen. Dit kan leiden tot uitsluiting van goede bureaus. Bent u derhalve bereid de hoogte van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering te verlagen tot € 5.000.000,-?	Zie het antwoord op vraag 7.
9	Selectieleidraad	7.2.1. Eisen op het gebied van financiële en economische draagkracht	De gestelde verzekeringseis voor de aansprakelijkheidsdekking is buitensporig hoog. Is dit een schrijffout en bedoelt u niet een minimale dekking van € 1 mio per gebeurtenis met een maximum van € 2 mio op jaarbasis? Dit is meer gebruikelijk.	Zie het antwoord op vraag 7.

10	Selectieleidraad	7.2.1. Eisen op het gebied van financiële en economische draagkracht	<p>1. Soort aansprakelijkheid In sectie 7.2.1 wordt gesproken over een aansprakelijkheidsverzekering zonder nadere specificatie. Bedoelt de Aanbestedende Dienst hiermee een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering (AVB), een beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV), of beide? Graag ontvangen wij een toelichting.</p> <p>2. Toepasselijke voorwaarden Welke algemene voorwaarden zijn van toepassing op deze opdracht? Gelden de DNR 2011, UAV-GC 2005, of hanteert de Aanbestedende Dienst eigen inkoopvoorwaarden? Graag ontvangen wij een specificatie van het toepasselijke regime, zodat Gegadigden de omvang van de aansprakelijkheid correct kunnen beoordelen.</p> <p>3. Aansprakelijkheidstermijn Voor welke termijn geldt de aansprakelijkheid van de Total Engineer? Wat is de aanvangsdatum, bijvoorbeeld de datum van het ontwerp of de datum van oplevering, en wat is de maximale looptijd van de aansprakelijkheid?</p> <p>4. Reikwijdte aansprakelijkheid Waarvoor is de Total Engineer precies aansprakelijk? Valt de aansprakelijkheid voor fouten van onderliggende ontwerpdisciplines en onderaannemers ook onder de gevraagde dekking? Zo ja, hoe verhoudt zich dit tot de eigen aansprakelijkheid van die partijen?</p> <p>5. Proportionaliteit limiet versus honorarium De gevraagde verzekeringslimiet bedraagt minimaal € 10.000.000,- per gebeurtenis en € 20.000.000,- op jaarbasis. Is de Aanbestedende Dienst bereid de extra verzekeringskosten die voortvloeien uit deze hoge limieten te vergoeden, dan wel te verdisconteren in het honorarium? Zo nee, hoe verhoudt deze eis zich tot de verwachte bouwsom en honoraria?</p>	<p>Sub1 en sub 5: Zie het antwoord op vraag 7.</p> <p>Sub 2, 3 en 4: Zoals in paragraaf 3.1.6. en 3.3 van de selectieleidraad aangegeven, zal het taakstellend realisatiebudget in de gunningsfase worden vastgesteld als onderdeel van de tussen de Total engineer en Aanbestedende Dienst te sluiten overeenkomst op basis van de DNR 2025 inclusief afwijkingen daarop. Al deze documenten maken onderdeel uit van de gunningsfase en zijn op dit moment in bewerking en kunnen wij daarom nu nog niet verstrekken.</p>
11	Selectieleidraad	7.2.1. Eisen op het gebied van financiële en economische draagkracht	<p>De onder § 7.2.1 gevraagde minimale verzekeringsdekking is extreem hoog, zeer ongebruikelijk en daarmee disproportioneel. De gevraagde verzekering bestaat niet voor architecten en is daarmee in strijd met voorschrift 3.9 A Gids Proportionaliteit. Bovendien is – zoals gebruikelijk – de DNR van toepassing. Daarin zijn redelijke aansprakelijkheidsbeperkingen opgenomen in hoogte en tijd. De eis om te voorzien in een polis met een dekking van € 20mio op jaarbasis - zonder beperkingen in omvang en tijd - sluit niet aan bij de aard van de opdracht, de toepasselijke DNR en de praktijk. Wij verzoeken u met klem deze verzekerings eis in lijn te brengen met de aanbestedingsbeginselen en de DNR. Mocht u daartoe niet overgaan, dan verzoeken wij u deugdelijk te motiveren op grond waarvan u meent dat deze eis wel proportioneel (en verzekeraar) is.</p>	Zie het antwoord op vraag 7.
12	Selectieleidraad	7.2.1. Eisen op het gebied van financiële en economische draagkracht	<p>Opdrachtgever dient verzekerd te zijn voor 10 miljoen euro per gebeurtenis met een maximum van 20 miljoen euro op jaarbasis. Onder de DNR is gebruikelijk dat de beroepsaansprakelijkheid van de adviseur is beperkt tot (3x) het verzekerde bedrag, met een maximum van 2,5 mio. Een eis van deze omvang is niet in lijn met de gebruikelijke marktpraktijk voor advies- en ingenieursbureaus die werken onder DNR, waarbij een directe koppeling met het honorarium geldt, juist om te voorkomen dat er een wanverhouding ontstaat. Op deze wijze kunnen wij onze projecten deugdelijk blijven verzekeren. Bent u gelet op het voorgaande bereid om deze bepaling te laten vervallen, en in plaats daarvan de DNR aan te houden?</p>	Zie het antwoord op vraag 7.
13	Selectieleidraad	7.2.1. Eisen op het gebied van financiële en economische draagkracht	<p>Kunt u verduidelijken of de geëiste dekking van € 10.000.000 per gebeurtenis op toepassing is op de Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering (AVB), de Beroepsaansprakelijkheidsverzekering (AVO/BAV), of beide?</p>	Zie het antwoord op vraag 7
14	Selectieleidraad	7.2.1. Eisen op het gebied van financiële en economische draagkracht	<p>U vraagt: "Verzekering Gegadigde moet verzekerd zijn tegen aansprakelijkheid met een dekking van minimaal € 10.000.000,- per gebeurtenis met een maximum van € 20.000.000,- op jaarbasis, dan wel bereid te zijn bij gunning een dergelijke verzekering af te sluiten." Dit is een disproportioneel hoge aansprakelijkheid die niet in verhouding staat tot de omvang van het project en het honorarium. Dit is daarom onverzekerbaar bij gangbare verzekeringsbedrijven. Een normale dekking bij dit type projecten is € 2.500.000,- per gebeurtenis met een maximum van € 5.000.000,- per jaar. Kunt u dit aanpassen, zodat partijen de mogelijkheid hebben om überhaupt in te schrijven.</p>	Zie het antwoord op vraag 7.
15	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid	<p>Selectieleidraad pagina 23: u geeft aan dat de referentieprojecten voor de kerncompetenties betrekking moeten hebben op de afgelopen drie jaar. Voor vergelijkbare en complexe projecten wordt doorgaans een referentietermijn van 5 of 7 jaar gehanteerd. Hiermee voorkom je uitsluiting van relevante partijen en referentieprojecten. De opgedane ervaring zal niet binnen een paar jaar verjaard zijn. Wij vragen u om de leeftijd van de referentieprojecten op te rekken naar 5 jaar, bent u hiertoe bereid?</p>	<p>Aanbestedende Dienst past dit als volgt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor wat betreft een project waarvoor ontworpen is, mag de referentie niet ouder zijn dan 5 jaar vanaf het moment van oplevering van het project, gerekend vanaf de datum van indienen Aanmelding; - Voor wat betreft een project waarvoor ontworpen is, mag de referentie niet ouder zijn dan 3 jaar vanaf het moment van oplevering en goedkeuring door opdrachtgever van het afgerond DO, gerekend vanaf de datum van indienen Aanmelding.
16	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid	<p>In paragraaf 7 is opgenomen dat de referenties voor de kerncompetenties betrekking moeten hebben op de afgelopen drie jaar, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de Aanmeldingen. Voor een opgave als de onderhavige, waarin juist integrale Total engineering-ervaring wordt gevraagd, achten wij deze termijn zeer beperkt. Dergelijke integrale opdrachten komen in de praktijk aantoonbaar minder vaak voor dan projecten waarin de afzonderlijke disciplines separaat zijn gecontracteerd en bevestigd kunnen worden. Kunt u daarom overwegen de referentietermijn voor de kerncompetenties en selectiecriteria te verruimen naar vijf jaar, dan wel zeven jaar, zodat ook relevante en goed vergelijkbare integrale projecten kunnen worden betrokken die nog steeds actueel zijn qua ervaring, teamopbouw en inhoudelijke en persoonlijke deskundigheid?</p>	Zie het antwoord op vraag 15.

17	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid	Kunt u verduidelijken welk moment bepalend is voor de beoordeling of een referentie "betrekking heeft op de afgelopen drie jaar"? Gaat het hierbij om: •start van de opdracht; •afronding van een specifieke ontwerpfase; •afronding van de werkzaamheden van de betreffende discipline; •of oplevering van het project?	Zie het antwoord op vraag 15.
18	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid	Par. 7.2.2, pag. 23: als voorgaande interpretatie juist is, zou u dan willen overwegen om deze termijn met 1 jaar te verlengen, dat wil zeggen dat de oplevering van het project niet voor 30 juni 2022 mag hebben plaatsgevonden (4 jaar i.p.v. 3 jaar dus)?	Zie het antwoord op vraag 15.
19	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid	Par. 7.2.2, pag.23: de referenties moeten betrekking hebben op projecten die niet ouder zijn dan 3 jaar na de sluitingsdatum van de aanmeldingen (30 juni 2026). Wij nemen aan dat het betreffende project dus niet vroeger dan 30 juni 2023 opgeleverd mag zijn? Klopt deze aanname?	Zie het antwoord op vraag 15.
20	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid	Referenties mogen max 3 jaar oud zijn. Bedoelt u hiermee 3 jaar opgeleverd of ontwerp afgerond?	Zie het antwoord op vraag 15.
21	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid	Kan de eis dat referentieprojecten in de afgelopen 3 jaar zijn opgeleverd worden verruimd naar 5 jaar, aangezien projecten met een langere doorlooptijd en vergelijkbare complexiteit daarmee beter tot hun recht komen als representatieve referentie?	Zie het antwoord op vraag 15.
22	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid	Onder par. 7.2.2 staat: " Indien u een referentie aanlevert die in combinatie of met een onderaannemer is uitgevoerd dan dient dezelfde combinatie of onderaannemer beschikbaar te zijn voor uitvoering van onderhavige Overeenkomst". Onze interpretatie is dat hiermee uitsluitend ervaring mag worden ingebracht als in de onderhavige opdracht dezelfde combinatie/onderaannemer opnieuw wordt ingezet. Dit beperkt de mogelijkheid om nieuwe, op deze opdracht toegenomen samenwerkingen te vormen en kan daarmee de concurrentie onnodig beperken. Onze vragen: 1. Acht u deze eis proportioneel, gelet op het doel van referenties (het aantonen van vakbekwaamheid), wanneer een gegadigde zelf kan aantonen over de gevraagde deskundigheid te beschikken, ongeacht of dezelfde onderaannemer/partner opnieuw wordt ingezet? 2. Bent u bereid de eis te verduidelijken of aan te passen, zodanig dat ook referenties uit projecten met andere (destijds betrokken) onderaannemers/partners meetellen, mits de gegadigde aantoont nu over gelijkwaardige capaciteit en ervaring te beschikken?	Voor K1 en K2 geldt dat <u>per genoemde ontwerpdiscipline</u> (K1a t/m K1h en K2a t/m K2c) <u>één referentie</u> dient te worden aangeleverd waarmee de betreffende discipline wordt aangetoond. Het is toegestaan dat meerdere ontwerpdisciplines worden aangetoond binnen één en dezelfde referentieopdracht, maar dit is niet verplicht. Ook is het toegestaan dat de verschillende ontwerpdisciplines worden aangetoond met referenties uit verschillende projecten, mits per discipline wordt voldaan aan de gestelde eisen. In het geval Gegadigde een beroep doet op derden om te voldoen aan één of meerdere referenties dan dient deze derde ook ter beschikking te staan voor de uitvoering van de opdracht. Voorbeeld: Gegadigde (bijvoorbeeld de architect) geeft referenties op uit één eerdere opdracht voor K1a en K1b die zij zelf heeft uitgevoerd. Om te voldoen aan K1c t/m K1g levert zij referenties aan van Onderaannemer (bijvoorbeeld een adviseur) B. Om te voldoen aan K1h geeft zij een referentie op van Onderaannemer C (bijvoorbeeld een andere architect). Gegadigde schrijft zelfstandig in. Omdat zij in haar eentje niet kan voldoen aan alle kerncompetenties, maakt zij gebruik van Onderaannemer B en C om zich te kunnen aanmelden en zullen B en C ook een rol spelen in de uitvoering. Indien Gegadigde bij de uitvoering van referentie K1a - K1b in het verleden heeft samengewerkt met Onderaannemer X en Y voor K1c etc., maar zich voor het aantonen van de kerncompetenties in deze aanbesteding niet op deze partijen beroept, dan hoeven Onderaannemer X en Y geen onderdeel uit te maken van de inschrijving of uitvoering van de opdracht. Aanbestedende dienst acht de bepaling, gelet op het voorgaande, proportioneel en ziet geen aanleiding deze aan te passen.
23	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid	Wordt voor de referentieperiode van drie jaar uitgegaan van opleverdatum, afronding ontwerpfase of startdatum?	Zie het antwoord op vraag 15.
24	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1	Bij deze referentie vraagt u om een nieuwbouw utiliteitsgebouw. Is vernieuwbouw, waarbij een deel van het gebouw werd verbouwd, maar ook een deel nieuwbouw is, ook akkoord voor dit criterium?	Akkoord, mits voor het nieuwbouwgedeelte wordt voldaan aan de minimale vereisten van de 7.000 m2 voor disciplines a t/m g en 20.000 m2 voor discipline h.
25	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1	Voor K1 wordt per discipline ervaring gevraagd met het ontwerpen van een nieuwbouw utiliteitsgebouw van meer dan 7.000 m², respectievelijk voor landschap meer dan 20.000 m². In de praktijk van complexe campus- en onderwijsopgaven is regelmatig sprake van integrale projecten waarin nieuwbouw, sloop, herinrichting van terrein en aansluiting op bestaande bebouwing in samenhang worden ontworpen. Kunt u bevestigen of een dergelijke integrale opgave, mits het nieuwbouwdeel qua aard, omvang en ontwerpwerkzaamheden vergelijkbaar is met de gevraagde kerncompetentie, eveneens als passend kan worden beschouwd voor K1?	Voor K1 dient Gegadigde ervaring te hebben met het ontwerpen van een nieuwbouw utiliteitsgebouw voor verschillende disciplines en toont dit aan per ontwerpdiscipline: •Meer dan 7.000 m2: a.architectuur; b.architectuur interieur; c.werktuigbouwkundige engineering; d.elektrotechnische engineering; e.constructieve engineering; f.bouwfysische engineering; g.kostenskundigheid. •Meer dan 20.000 m2: h.architectuur landschap. Gegadigde dient hiervoor één referentie per genoemde ontwerpdiscipline te verstrekken (K1a t/m K1h). Zie ook het antwoord op vraag 24.

26	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1	Voor K1h wordt ervaring gevraagd met architectuur landschap voor meer dan 20.000 m ² . In de praktijk van campus- en utilitaire projecten komt het regelmatig voor dat het integrale ontwerp van terrein en buitenruimte — waaronder hoofdopzet, routing, verblijf, parkeren, maaiveldinrichting en aansluiting op bebouwing — door de architect of het integrale ontwerpsteam wordt opgesteld, waarna een hovenier en/of landschapsarchitect het beplantingsplan en de nadere groenuitwerking verzorgt. Kunt u bevestigen dat een dergelijke referentie passend kan zijn voor K1h, mits aantoonbaar is dat de betreffende architect of ontwerpende partij verantwoordelijk was voor het integrale ruimtelijke ontwerp van de buitenruimte en de specialistische groenuitwerking daarop voortbouwde? Indien dit niet het geval is, verzoeken wij u te verduidelijken of voor K1h uitsluitend referenties worden geaccepteerd waarbij de volledige landschappelijke opgave, inclusief beplantingsplan, door één en dezelfde discipline is uitgewerkt.	Om te voldoen aan kerncompetentie K1h hoeft de landschapsarchitectuur niet per se het beplantingsplan en/of groenuitwerking te hebben uitgevoerd.
27	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1	In kerncompetentie 1 wordt voor het onderdeel 'architectuur landschap' een referentieproject van meer dan 20.000 m ² gevraagd. Kan een kavel van meer dan 20.000 m ² (bijvoorbeeld 25.000 m ²), waarbij de inrichting van het landschap integraal onderdeel vormt van het ontwerp, worden aangemerkt als voldaan aan deze eis.	Het gaat om een ontwerpogave van minimaal 20.000 m ² voor landschapsarchitectuur en dat staat los van de grootte van het hele kavel.
28	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1	Is het toegestaan dat één referentieproject meerdere genoemde disciplines binnen criterium K1 aantoont?	Ja. Eén referentieproject mag meerdere genoemde ontwerpdisciplines binnen Kerncompetentie K1 aantonen, mits uit de referentie duidelijk en aantoonbaar blijkt dat de betreffende disciplines daadwerkelijk binnen dat project zijn uitgevoerd en de Gegadigde daarbij een relevante rol heeft vervuld. Het is tevens toegestaan om de verschillende disciplines over meerdere referentieprojecten te verdelen, mits per discipline wordt voldaan aan de gestelde eisen.
29	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1	U vraagt: "Gegadigde overlegt bij Aanmelding één referentie per kerncompetentie die betrekking heeft op de afgelopen drie jaar, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de Aanmeldingen." De ontwerpopdracht voor dit project gaat t/m de TO fase. Kunt u bevestigen dat projecten waarvan het Definitief ontwerp (per discipline) in de afgelopen 3 jaar zijn afgerond een geldige referentie zijn?	Zie het antwoord op vraag 15.
30	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1 en K2	Voor K1 wordt per discipline ervaring gevraagd met het ontwerpen van een nieuwbouw utiliteitsgebouw. Voor K2 is expliciet opgenomen dat ervaring met een onderwijsgebouw kan zien op nieuwbouw of renovatie. Indien voor K1 uitsluitend volledig nieuwbouw bedoeld is, verzoeken wij u toe te lichten waarom voor deze kerncompetentie een beperktere uitleg wordt gehanteerd dan voor K2, terwijl het in beide gevallen gaat om de beoordeling van relevante ontwerp- en engineeringbekwaamheid. Gezien het feit dat complexe utilitaire opgaven in de praktijk regelmatig bestaan uit integrale trajecten van nieuwbouw, vernieuwbouw, renovatie, sloop en terreinaanpassing in samenhang, verzoeken wij u te verduidelijken of voor K1 uitsluitend een volledig nieuwbouwproject in aanmerking komt, of dat ook een vernieuwbouwopgave passend kan zijn, mits deze qua aard, omvang, complexiteit en ontwerpwerkzaamheden gelijkwaardig is aan de gevraagde kerncompetentie.	De opgave betreft een nieuwbouw van onderwijsgebouw(en) van circa 12.800 m ² . Aanbestedende dienst heeft juist getracht door het hanteren van aparte kerncompetenties voor K1 (nieuwbouw) en K2 (onderwijs) om niet te beperken. Zie ook het antwoord op vraag 24.
31	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1 en K2	In paragraaf 7.2.2 wordt bij K1 aangegeven dat Gegadigde "één referentie per genoemde ontwerpdiscipline" dient te verstrekken voor K1a t/m K1h. Bij K2 wordt een vergelijkbare formulering gebruikt voor K2a t/m K2c. Daarnaast staat vermeld: "Gebruik voor Kerncompetentie 1 en 2 Bijlage A zo nodig meerdere keren, zodat alle genoemde ontwerpdisciplines zijn genoemd." sub1: Begrijpen wij het correct dat voor K1a t/m K1h per ontwerpdiscipline een afzonderlijke referentie mag worden ingediend, afkomstig van de betreffende adviseur of discipline binnen het beoogde ontwerpsteam, mits deze partij ook beschikbaar is voor de uitvoering van de onderhavige opdracht? Sub2: Kunt u bevestigen dat dezelfde systematiek ook geldt voor K2a t/m K2c? Sub3: Tot slot begrijpen wij dat voor K3, anders dan bij K1 en K2, één integrale referentie wordt gevraagd waarmee de ervaring met het aansturen van een Total engineering opgave wordt aangetoond, inclusief architectuur en minimaal drie van de genoemde ontwerpdisciplines, met een totale opdrachtwaarde van minimaal € 500.000 exclusief btw. Kunt u bevestigen dat deze interpretatie juist is?	Sub1: Dat is correct. Zie ook het antwoord op vraag 28. Sub2: Dat is correct. Zie ook het antwoord op vraag 28. Sub3: Zie antwoord op vraag 37.

32	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1, K2 en K3	<p>In paragraaf 7, onderdeel "Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid – Referenties", is bepaald dat Gegadigde bij Aanmelding één referentie per kerncompetentie moet overleggen die betrekking heeft op de afgelopen drie jaar, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de Aanmeldingen.</p> <p>De gevraagde kerncompetenties zien op omvangrijke en multidisciplinaire ontwerp- en engineeringopgaven, waaronder nieuwbouw utiliteitsbouw, onderwijsgebouwen en het aansturen van een Total engineering-opgave. Dergelijke opgaven kennen in de praktijk lange ontwerp-, besluitvormings- en realisatietrajecten. Daardoor is het aantal vergelijkbare en recent afgeronde referenties binnen een periode van drie jaar beperkt.</p> <p>Voor dit type complexe ontwerp- en adviesopgaven is het in de markt gebruikelijker om een ruimere referentieperiode van vier c.q. vijf jaar te hanteren. Daarmee wordt beter aangesloten bij de feitelijke doorlooptijd van vergelijkbare projecten, zonder dat dit afbreuk doet aan de actualiteit of relevantie van de gevraagde ervaring. De inhoudelijke eisen aan de referenties blijven immers ongewijzigd.</p> <p>Een verruiming van de referentieperiode van drie naar vier c.q. vijf jaar draagt bovendien bij aan een breder en beter mededingsniveau, terwijl de kwaliteitseis volledig in stand blijft.</p> <p>Bent u bereid de betreffende bepaling als volgt aan te passen:</p> <p>"Gegadigde overlegt bij Aanmelding één referentie per kerncompetentie die betrekking heeft op de afgelopen vijf jaar, gerekend vanaf de sluitingsdatum van de Aanmeldingen."</p> <p>Indien u een termijn van vijf jaar niet passend acht, bent u dan bereid de referentieperiode in ieder geval te verruimen naar vier jaar?</p> <p>Deze verruiming geldt dan uiteraard voor alle Gegadigden en voor alle referenties waarmee de kerncompetenties K1, K2 en K3 worden aangetoond.</p>	Zie het antwoord op vraag 15.
33	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1, K2 en K3	In de leidraad staat dat per kerncompetentie één referentie dient te worden aangeleverd. Tegelijkertijd wordt bij K1 en K2 gevraagd om ervaring per ontwerpdiscipline (K1a t/m K1h en K2a t/m K2c). Kunt u bevestigen dat hiermee wordt bedoeld dat per ontwerpdiscipline een referentie mag worden aangeleverd en niet dat alle genoemde disciplines binnen één en hetzelfde project of één vast samenwerkingsverband moeten zijn aangetoond?	Ja, dat is correct. Zie ook antwoord op vraag 22.
34	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K1, K2 en K3	Voor de kerncompetenties K1, K2 en K3 wordt gevraagd naar "ervaring met het ontwerpen". Volstaat een project waarvoor het Definitief Ontwerp (DO) is afgerond?	Zie antwoord op vraag 15.
35	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K2	<p>Bij K2 wordt gevraagd naar ervaring met het ontwerpen van een onderwijsgebouw van meer dan 5.000 m² BVO voor de disciplines K2a architectuur, K2b werktuigbouwkundige engineering en K2c elektrotechnische engineering.</p> <p>Kunt u bevestigen of voor K2b en K2c ook een referentie van een ander type publiek toegankelijk utiliteitsgebouw mag worden ingediend, mits de technische complexiteit aantoonbaar gelijkwaardig is aan die van een onderwijsgebouw?</p> <p>Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan een bibliotheek, cultuurgebouw of vergelijkbaar publiek gebouw met een hoge bezettingsgraad, flexibele gebruikszones, publieke verblijfsruimten, uiteenlopende klimaat- en comforteisen, hoge eisen aan ventilatie, elektrotechnische infrastructuur, duurzaamheid, brandveiligheid en bedrijfszekerheid.</p> <p>De reden voor deze vraag is dat de gevraagde ervaring voor werktuigbouwkundige en elektrotechnische engineering in dergelijke gebouwen inhoudelijk sterk vergelijkbaar kan zijn met, of zelfs complexer kan zijn dan, een onderwijsgebouw. Kunt u bevestigen of een dergelijke gelijkwaardige referentie voor K2b en K2c wordt geaccepteerd, mits in de toelichting bij Bijlage A expliciet wordt onderbouwd waarom de referentie gelijkwaardig is aan de gevraagde kerncompetentie?</p>	Niet akkoord, voor K2b en K2c geldt dat de referentie betrekking dient te hebben op een onderwijsgebouw zoals in de Selectieleidraad omschreven. Een referentie van een ander type gebouw wordt niet geaccepteerd.
36	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K3	<p>Voor K3 wordt ervaring gevraagd met het aansturen van een Total engineering opgave. Tegelijkertijd maakt de leidraad expliciet onderscheid tussen ontwerpmanagement door de Total engineer en projectmanagement door Fontys als opdrachtgever.</p> <p>Kunt u bevestigen dat aan K3 wordt voldaan indien Gegadigde aantoonbaar verantwoordelijk was voor de inhoudelijke aansturing, coördinatie en integratie van het multidisciplinaire ontwerpproces richting een integraal ontwerp, ook indien projectmanagement, opdrachtgeversbesluitvorming en algemene projectregie bij de opdrachtgever waren belegd? Of dienden alle adviseurs onder contract te staan bij de architect voor het gevraagde referentieproject om te voldoen aan de gehanteerde definitie van Total Engineering?</p>	Zie antwoord op vraag 37.
37	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K3	<p>Kunt u bevestigen dat K3 kan worden aangetoond met een referentieproject waarbij de Total engineering-opgave is uitgevoerd door een multidisciplinair team in combinatie of met onderaannemers, mits:</p> <ul style="list-style-type: none"> •de betreffende partijen ook voor onderhavige opdracht beschikbaar zijn, of is dit geen vereiste; en •uit de referentie blijkt dat Gegadigde verantwoordelijk was voor de inhoudelijke aansturing en integratie van het ontwerpteam? 	Een referentie voor K3 kan worden aangetoond met een project, waarbij de total engineering opgave is uitgevoerd in combinatie, of met onderaannemers. Hierbij gaat het erom dat Gegadigde (of derde op wie zij een beroep doet) verantwoordelijk was voor de aansturing van de total engineering opgave. De betreffende partijen/disciplines, die dus zijn aangestuurd, naast de Gegadigde (of de derde waarop zij een beroep doet) uit de referentieopdracht hoeven niet voor deze opdracht beschikbaar te zijn.

38	Selectieleidraad	7.2.2. Eisen beroepsbekwaamheid en technische bekwaamheid K3	Kan de gevraagde minimale opdrachtwaarde van € 500.000 voor kerncompetentie 3 worden beschouwd als een richtwaarde, waarbij ook referentieprojecten met een iets lagere opdrachtwaarde (bijvoorbeeld circa € 400.000), maar met aantoonbaar vergelijkbare complexiteit en integraliteit, als passend worden beoordeeld?	Nee. De kerncompetentie moet met minimaal €500.000 excl. btw worden aangetoond.
39	Selectieleidraad	8. Selectiecriteria	Voor de referentieprojecten die worden ingezet ter onderbouwing van de selectiecriteria wordt geen referentieperiode genoemd. Kunt u bevestigen dat voor de referentieprojecten behorende bij de selectiecriteria geen maximale ouderdom geldt?	Dat is correct.
40	Selectieleidraad	8. Selectiecriteria	mogen de gevraagde projecten om de selectiecriteria S3 en S4 mee aan te tonen alleen van de architect komen of mag dat ook van 1 van de andere partijen in de total engineer zijn, zoals de installatieadviseur?	Dit mag ook vanuit één van de andere partijen in de Total engineer zijn, zolang zij een rol hebben in de uitvoering. Zie ook paragraaf 6.1 (Aanmelding als Combinatie), 6.2 (Beroep draagkracht en/of bekwaamheid Derde(n) en 6.3 (Onderaanneming) in de Selectieleidraad.
41	Selectieleidraad	8. Selectiecriteria	gelden er ook een bepaalde eisen ten aanzien van de referenties voor de selectiecriteria (zoals leeftijd, omvang etc.)?	Niet anders dan gesteld in de Selectieleidraad en deze Nota van Inlichtingen. Zie ook het antwoord op vraag 39.
42	Selectieleidraad	persoonlijke referentie van architect of disciplineverantwoordelijke	Kunt u bevestigen dat een referentie voor een kerncompetentie of selectie criterium ook kan worden aangetoond indien de betreffende werkzaamheden aantoonbaar door de voor deze opdracht in te zetten architect of disciplineverantwoordelijke persoonlijk zijn uitgevoerd binnen een eerder bureau of samenwerkingsverband, mits: •de persoonlijke inhoudelijke verantwoordelijkheid en rol duidelijk worden onderbouwd; •de betreffende persoon daadwerkelijk voor onderhavige opdracht wordt ingezet; en •de referentie met verklaringen en/of projectoverzichten nader wordt onderbouwd?	Niet akkoord. Geschiktheidseisen (als de kerncompetenties/referenties) zien toe op de Gegadigde en dat is een rechtspersoon (dus geen natuurlijk persoon) die zelfstandig dan wel in Combinatie een Aanmelding indient, danwel doordat zij een beroep doet op een derde door middel van onderaanneming welke ook een rechtspersoon dient te zijn.
43	Selectieleidraad	nadere onderbouwing persoonlijke rol	Indien het antwoord op voorgaande vraag bevestigend is: kunt u bevestigen dat deze persoonlijke inhoudelijke rol en verantwoordelijkheid nader mogen worden onderbouwd met bijvoorbeeld een verklaring van het eerdere bureau en/of opdrachtgever en een projectoverzicht / referentielijst waaruit blijkt welke projecten door de betreffende architect of disciplineverantwoordelijke inhoudelijk zijn geleid?	Zie het antwoord op vraag 42.